

UJVIDÉKI HIRLAP.

POLITIKAI ÉS VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetés: egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1.50 kr.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet tér 6-ik sz.

→ Kéziratok vissza nem küldetnek. ←
Hirdetések díjszabály szerint.

Ujvidék sz. kir. város költségelő-
irányzata 1895. évre.

A) Bevétel.

I. Rendes bevételek

a) Városi ingatlanoktól.

Földek hasznobére.	72.000.—
Nád eladásából	750.—
Tégla és mészégetés.	3.500.—
Erdőbevételek	3.400.—
Kaszáló és városi kert	300.—
Legelőből	5.000.—
Házhelyek utáni jövedelem	1.721.16

I. Összeg 87.271.16

b) Javadalmi bevételek.

Városi javadalmak	47.000.—
Mértékhitelítés	2.000.—

II. Összeg 49.000.—

c) Rendőri bevételek.

Zene engedély és pénzberség	900.—
Marhajárlatok és igazolási jegyekből	350.—
Iparhatósági bevétel	800.—
Tolonczkiadások megtérítéséből	150.—

III. Összeg 2.200.—

d) Cselekvő tőkék kamataiból.

Allami és magán kötvények kamataiból	143.30
Az állami italmérési jogvált- sági kötvény után	35.709.74

IV. Összeg 35.853.04

e) A katonai kincstár térítményei.

Közös hadsereg szállásbérei- nek megtérítéséből	17.700.—
Honvédség szállásbéreinek megtérítéséből	1.100.—

V. Összeg 18.800.—

f) Kórházi bevételek.

Betegápolási térítmények és adományok	5.000.—
--	---------

VI. Összeg 5.000.—

g) Különféle bevételek.

Kondorossy-féle ház bolthe- lyisége után	8.50.—
Állami segély az alsóbb rendű iparisk. részére és tandíjakból	200.—
Előfogatok megtérítéséből	100.—
Védőtöltése költségek megté- rítéséből	801.76
Ebadóból	400.—
Végrehajtási költségek meg- térítése	2.000.—
Régi községi pótlék	6.000.—
Pénztári maradvány 1893. évről	27.—

VII. Összeg 10.379.46

VI. "	5.000.—
V. "	18.800.—
IV. "	35.853.—
III. "	2.200.—

Rendes bevételek összege 208.503.—

II. Rendkívüli bevétel

Előre nem látható bevételek	150.—
Birtok változási díjakból	3.000.—
Csatornázási költségek meg- térítéséből	1.000.—

Rendkívüli bevételek összege 4.750.—

Rendes bevételek összege 208.503.66

Bevételek főösszege 213.253.66

B) Bevétel.

a) Közigazgatási kiadások

Városi tisztviselők fizetése és lakbére	36 275.—
Szolgák fizetése	5.324.—
Hivatalszolgák ruházata	402.—
Díjnokok díjazása	4.380.—
Irodai kellékek	6.000.—
Posta, távirat stb. kiadások	300.—
Erdészeti kiadások és fák ültetése	3.393.—
Sétány és városi kert fenn- tartása	4.000.—
Fuvar és napidíjak	2.000.—
A városi épületek fenntartása	5.000.—
Allamadó és egyenértéki illeték	11 157.06
Termesztményekre és istálló kiadásokra	3000.—
A város világitása	13.600.—
A város kövezése és esa- tornázása	29.375.—
Utcák tisztántartása és locsolása	6.150.—
Kutak és hideg fenntartása	1.200.—
Gazdasági szükségletek és fuvarok	2.000.—
Tűzoltói intézményre	2.600.—
Töltések fenntartása	1.700.—
Városi földek felmérése	200.—
Vizek elárkolása és levezetése	1.300.—
Városi javadalmak kezelési költsége	10.200.—
Mértékhitelítési kiadások	1.650.—

I. Összeg 151.206.06

b) Biztonsági kiadások.

Rendőrtisztv. és rendőrségi díjn. állandó illetményei	8.660.—
Rendőrtisztv. állandó illetményei	22.290.—
Rendőrség ruházata	3.290.—
Rendőri szerek beszerzése	250.—
Rendőrségi irodai kellékek	500.—
Tolonczok és rabok élelmezése	600.—

II. Összeg 35.590

c) Egészségügyi kiadások.

Egészségügyi személyzet állan- dó illetményei	3.195.—
Gyógyszerek beszerzése	2.00.—
Egészségügyi eszközök be- szerzése	600.—
A városi kórház fenntartása	6.200.—
Helybeliek ápolása idegen kórházakban	2.000.—

III. Összeg 13.995.—

d) Közoktatás és jótékony intézmények.

Hitfelekezeti iskolák fenn- tartása	27.540.—
Állami ipariskolai járulék	5 600.—
Kisded óvodák fenntartására	1.000.—
Az alsóbb rendű ipartanonc- iskola fenntartására	5.000.—
Az országos tanítói nyugdíj alapra	456.—
Kegydíjak	3.492.—
A házi szegények eltartása	800.—
Lelenczek eltartása	1.400.—
Ref. evang. és örm. hitv. egy- házak segélyezése	1.010.—

IV. Összeg 46.298.—

e) Adósságtörlesztés és kamatok.

Adósságtörlesztés és kamatok 39.250.—

V. Összeg 39.250.—

f) A katonaság beszállásolása.

Közös hadsereg beszállásolása	2 000.—
A kir. honvédség beszáll- lásolása	3.000.—

VI. Összeg 5.000.—

g) Különféle kiadások.

Per- és bélyegköltség	250.—
Előfogatok	400.—
Végrehajtási költségek	3.300.—
Befizetés a városi nyugdíj- alapba	1.000.—

VII. Összeg 4.950.—

VI. " 5.000.—

V. " 39.250.—

IV. " 46 298.—

III. " 13.995.—

II. " 35.590.—

I. " 151206.06

Rendes kiadások összege 296289.05

II. Rendkívüli kiadások.

A városi szegényház építésére	3.520.—
Római kath. iskola építésére	4.000.—
Evang. iskola építésére	1.000.—
A katonai laktanya raktárának felépítésére	1.500.—
Különféle (előre nem látható) kiadásokra	10.000.—

Rendkívüli kiadások összege 20.0200.—

Rendes kiadások összege	29.6289.06
Összes szükséglet	31.6309.06
Összes fedezet	21.3253.66
Hiány. 10.3055.40	

Munkásaink sorsa.

Az alföldi munkások mozgalma, különösen pedig a vásárhelyi szomorú emlékü munkás zendülés az egész ország figyelmét magára vonta s míg magáról a zendülésről, mely egy éretlen és félrevezetett tömeg nyers erőszakának brutálitása volt, a legélesebben és legelőbbben nyilatkozott az egész társadalom, a munkáskérdés megoldásáról és komolyan kezdett gondolkodni s olyan dolgok és olyan körülmények ötlöttek szemébe vizsgálódásai közepette, melyeket eddig észre sem vett, holott ezek a legnagyobb figyelemre érdemesek, ha javítani és segíteni akarunk a tagadhatatlanul rosszá vált helyzetet.

Kétségbevonhatatlan tény az, hogy a munkás nép elégtelenségének valami oka kell, hogy legyen s hogy az alföldi szelid munkás népet, különösen pedig az elég higgadt eszű, értelmes vásárhelyi munkást pusztán üres fraziszokkal, nagyhangú ígéretekkel és izgatásokkal még nem lehetett volna belehajszolni a szégyenletes zendülésbe egy egyszerű, korlátolt felfogású izgatónak, de voltak mellékes körülmények és voltak dolgok, melyek közre játszottak abban, hogy elveszítse hidegvérét s erőszakos kezekkel és eszközökkel igyekezék megvalósítani terveit, melyeket még körvonalozni is nehéz.

Mikor aztán megtörtént a kitörés, midőn nyíltan és megbotránkoztató mó-

don jutott kifejezésre a munkások elégtelensége, akkor az intéző körök, a kormány is figyelmet kezdett fordítani a dolgra, kezdette kutatni az elégtelenség okait, ankettek, tanácskoztak s állítólag elrendelték a vizszabályozó társulatoknál, hogy a munkásokat vegyék Békés- és Csongrád megyékből, mert így vége lesz a bajnak. Sőt még azzal is csillapítólag igyekeztek hatni a felizgatott kedélyekre, hogy a kormány kilátásba helyezte, miszerint az alföldi nagy transzverzális műutat házilag fogja kiépíttetni s ez által munkát nyújt ezer meg ezer munkás kéznek melyeknek mindenikre a mindennapi kenyér után nyult.

És alig hogy a szükséges frázisok elhangzottak, annak a hírét vesszük, hogy a kormány letett előbbeni terveiről s a műutat nem házilag építteti ki, hanem az egész építkezést átruházza valami vállalatra.

Hát ez ellen sem nekünk, sem másoknak nem lehetne kifogásunk, ha nem tudnók azt hogy az ilyen vállalatok rendszerint külföldi vállalkozóknak adatnak át, akik elhozzák ide az ő embereiket, atyafiaikat, munkavezetőiket s csupán a vállalatok élén alkalmaznak egy néhány magyar embert, a kik a kormány közegei előtt reprezentálnak. Ezelőtt az Alföld ellátta a felvidék tót-ságát is munkával, kenyérrel, most pedig a mi munkásaink is kenyér után kiabálnak mert előzönlöttek az egész országot az idegen munkások. Cseh, morva és olasz munkás hemzseg ezrel a Vaskapunál s ha valahol vizszabályozási, töltés, vagy vasuti munkálatok folynak, ott látjuk mindenütt a dígot, a ki két kerekű talicskájával el-

harácsolja a magyar kubikos elől a keresztet, a szükséges kenyeret.

Pedig az alföldi magyar ember jó munkás kitartó és élelmes. Mint kubikus munkásnak messze földön hire van a vásárhelyi és szegedi embernek s épen úgy beválik a vasuti mukálatoknál. A földmunkához kivétel nélkül ért valamennyi. Egyszerű paraszt emberek csinálták meg a legnagyobb preczizitással a tiszai védtöltéseket, a szétágazó vasutakat, hogy szinte nem értjük, miért kell hát elnézni, miért kell megengedni, hogy az idegen munkásoknak egy egész invázioja lepje el az országot s éhes rajként vesse magát reá minden vállalatra, mikor nálunk is meg van a kellő és szükséges munkaerő.

Fővárosi lapok írják, hogy ott évtizedek óta a nagy közmunkákat rendszeresen idegen munkások végzik középületeket, palotákat emelnek, csatornákat ásnak, közuti közlekedést létesítenek, roppant kiterjedésű vízvezetékeket építenek, sőt a dunai hidak építéséhez még hozzá sem kezdettek, már előzönlötte a fővárost egy csomó mozva és cseh egész pereputtyastól, hogy még jó eleve kiszorítsák a magyar munkást a jövedelmezőnek ígérkező keresettől. Kinálkoztak ezek az emberek mindenfelé s elmennek mindenová s a szelid magyar embert ezek a jöttmentek kiszorítják tolakodásukkal minden vállalatról.

Hát kérjük, nincsen ez ellen a szomorú konkurrenzia ellen semmi orvosság s elnézhetik azt az intézi körök, hogy ezek a kétes elemek, a civilizált világ ezen rongyai eláraszsják az országot s kivegyék a mieink kezéből a kenyeret? Nincs senki, a ki elkiáltaná

Az Ujvidéki Hirlap tárczája

Az én első pár sárga cipóm!

Irta: Frank Arthur.

Már kicsiny gyermekkorom óta folyton vágytam előttem szinte elérhetlenné látszó dolgok után!

Mikor édes apám felvitt Nagy-Kanizsára a Piaristák gimnáziumába, 11-éves voltam, tanulni azonban éppen nem akartam, hanem inkább érdekelt mindig a nálam nagyobb s idősebb fiúk viselete illetve ruházódása!

Én ekkor még rövid nadrágban s nyakig begomboló kabátban meg rezes orru piczi cipőkben jártam, gallért avagy kézelőt s keményített inget csak „Rézi“ dadám meséiből ismertem, (kit csupa hálából édes anyám még ma is házában tart) nem ám mintha tán szükségé volna mégreá? Nem! pusztán csak hálából!

Mikor tehát felkerültem a városba s mind ezt láttam, valami különös érzés vett rajtam erőt!

Oh Istenem! Megérem e én azt az időt a midőn nekem is hosszú nadrágom, keményített ingem s gallérom, kézelőm és nem nyakig begomboló hanem igen is egy szép mellény s kabátban járhatnék?!

Ezt nem mertem hinni soha!!!

Irigy szemmel néztem még, városi iskolatársaimat kik u. i. a hajukat lenyírni egy szép függönyös boltba mentek; sőt egyszer megtörtént velem az az eset, hogy mikor bemeni láttam egy fiut, megvártam míg kijött, tőle megkérdezni, hogy nem fájt e neki, mikor a mamája otthon lenyírta? társam nagy szemekkel nézett reám s nevetve hagyott engem az utcán, minden felvilágosítás nélkül; engem t. i. mindig édes anyám nyírt meg és én minden nyírásnál bögttem; már utóbb nem is annyira a szörnyű fájdalomtól, mint inkább a rendesen felvett 2 krajczár „honorárumért“, melyet a „procedura“ után kaptam; mert máskülönbén én pénzt soha sem kaptam, miért is mikor már nagyobb lettem, szerettem volna napjában kétszer nyíratkozni! — de sajnos csak minden 4--5 héten került reám a sor!

Igen! s azon csudálkoztam legjobban minor én először bementem egy ilyen csipke függönyös illatos boltba, hol félénken megkértem egy bácsit, hogy lenne e szives a mamám kötelességét magáévé tenni, ki erre igen szivesen reállott; de midőn a hajamat fejéről eltávolítá 10 krajczárt követelt tőlem, én pedig tőle 2 krajczárt; egyáltalán nem tudtam megérteni ezt a határtalan szemtelenséget, hogy miért jár neki illetve miért követel 10 krt. s miért nem elégít ki engem; ekkor jutott eszembe a sirás, no de reá is kezdtem oly keservesen, hogy a jó ember czirógatva

így szólt hozzám: „nem baj no, majd megfizeti a papa!“ „maga fizesse meg“ sirtam én neki. persze én az én garasomról beszéltem (mely összeg felére már intabulálva volt a szomszéd „kreizleros“ hol cukrot szoktam vásárolni) ő, meg az ő 10 krajczárjáról beszélt!

Csudálkoztam továbbá még azon is, hogy az a bácsi nem oly szép garádicsonyosan nyírt meg mint az én jó mamám! De hát ebbe valahogy bele töröltem!

Végre tehát megértem azt a napot melyet oly epedve vártam, (de már nem mint gymnazista mert onnan hamar elvittek) hogy kaptam hosszú nadrágot, mellényt s kabátot, kemény igen-kemény inget, gallért sőt tiszta vadonat új bőrcipőt is! (Nem rezes orrut!)

Ekkor kezdtem tudni felfogni, hogy mi az élet! De már ekkor nagy legény kezdtem lenni; pályaválasztás előtt álltam!

Én tehát, szerintem a legkönnyebb pályát, a kereskedő pályát, választám.

Gondolva e pályát elég jövedelmezőnek, bár ehhez sok minden kellett (már akkor) hogy méltó is legyen nevéhez az ember; és látszott pedig: angol bő nadrág és kabát, fekete és világos czilinder, frakk, klakk és lakk, sőt még — sárga cipő is!

Jaj! még ma is borsószik a hátam ha erre a sárga cipőre gondolok, melyről én itt Önöknek tulajdonképpen beszélni akarok!

Pedig hát mondtam, ma már ez is ahhoz

magát, hogy ki a betolakodókkal s munkát, kenyeret először a magyar embernek?

Azt hisszük, hogy az alföldi megyék és városok törvényhatóságai ismerni fogják kötelességüket s még idejekorán megteszik a szükséges lépéseket az iránt, hogy a tranzversalis műág építésénél a magyar munkásoknak biztosítását a munka s nem fogják elnézni, hogy a hazátlan digók élősdi kolóniája elárassza a vidéket, a szájából rántva ki munkásainknak a keserű kenyeret.

Ujdonságok.

(Zászlószentelés.) Szent István napján tartotta az ujvidéki katonai hadastanyegyesület zászlószentelését. Már a korai órákban nagy sürgölődés forgolódás volt az egylet helyiségében és az azt környező utcákban. A zászlót 10 órakor beszentelték s onnét azt a sorakozott egyleti tagok a piaczon épített tribünre vitték zeneszó mellett. Velük jelentek meg ugyancsak zászló alatt a vidéki és helybeli egyletek. Tizenegy órakor érkezett meg a zászlóanya Balla Istvánné 4 lovas hintón, 30 nyoszolyópár kíséretében valamint a város notabilitásai. R. vidre reá megérkezett Kopper apát is fényes kísérettel, s miután imáját elvégezte gyönyörűen átgondolt lendülettel beszédben buzdította a tagokat összetartásra, szeretetre és haladásra. Ekkor megkezdődött a szegbeverés, de itt csak a képviselők, küldöttségek, egyesületek és testületek verték be a szegeket. A fehér izléses selyemzászlót, a zászlóanya pompás hasonló színű szalagjaival kibontották — s az első szegét dr. Flatt Viktor főispán József főherczeg nevében verte be. Azután a polgármester verte szegét a honvédelmi miniszter részére. Ezt követték dr. Flatt Viktor, a városi tanács, a törvényszék, megye, iskolák sajtó stb. szegei. Innét a menet kivonult a lövöldébe, hol dr. Nemes Sándor tartott ünnepélyes beszédet. Asztalhoz 2 órakor kerültek az ünneplők, százhatvanhét teríték volt. A pecsenyefogásnál az egyleti elnök Ő Felségét éltette, mit az egész

közönség állva hallgatott. Majd a zászlóanyát Vujkovic egyleti tag, a betegsége miatt távolmaradt védnököt dr. Balla Aladár köszöntötte fel. Volt még több köszöntő is: Kopper apát az egyletet, Nemes Kopper apátot, Duha örmény lelkész a hölgyeket éltette stb. Este táncz és tűzijáték volt melyet a Flaschl és Bezzegh szabadkai tűzijátékgyártók gyújtottak fel és pedig Bezzegh személyesen. Igen tetszetek a japáni és chinai rózsák, brillant napok, szélmalomszárnyak, forgó és szökőkutak, legyező, vizes és meynyasszonyi csokor, melyek minden egyes számánál a meglepetés és tetszés a fölhasználó éljen kiáltás és tapsban nyilvánult. A legnagyobb tetszést a röppentyűk, gyémánt és pálma bombák nyerték meg, mely utóbbiak vasmozsarokból több száz méter magasra fellövetve a légbenszétrobbantak és ott gyönyörű színjátékú gömböcskéket bocsátottak ki magukból. A tűzijátékot a térnek bengáli fátylakkal való kivilágítása fejezte be. A táncz reggelig tartott. Itt egyuttal közöljük a vendégségbe jött idegen egyletek névszerint: Budapest fővárosi gr. Ráday-féle hadastanyegyesület zászlóval. Baranyamegyei hadastanyegyesület Pécsről. Nagybecskereki katonai hadastanyegyesület. Vukovári önkéntes tűzoltóság. Palánkai önkéntes tűzoltóság. Indiai önkéntes tűzoltóság. Mitroviczi önkéntes tűzoltóság, Kárlócai önkéntes tűzoltóság. Pazuai önkéntes tűzoltóság. Péterváradai tűzoltóság. Ujvidéki munkásegylet Ujvidéki építőmunkások egylete. Szerb iparosok egylete. Frohsinn dalegylet.

(Polyakovits Lajos) ujvidéki káplán, ugyanazon minőségben a tábori lelkészhez Budapestre helyeztetett át.

(Elosipett jó madár.) Nagyon sokunknak forintosait hordja magával Klein József aradi születésű 63 éves mesterségére szabó vagy inkább csaló. Itt járt a városban s az országos hadastany alapon gyűjtögetett rendőri engedélylyel; a járatanoknál plane az ujvidéki hadastanyegylet javára. Tegnapelőtt Nagy csendőrmester régi ismerősét ismerte fel benne, 2 évvel ezelőtt ugyanilyen szélhámoság miatt Palánkán letartóztatott. Bekísértetvén s a rendőrség részéről vallatóra fogatván sok minden turpissága kiderült. Kézpénzben 65 frtot találtak nála 3 szép bőröndöt telis

teli előkelő ruhával. Nagy lábón élt. Egyszerre 3 lakást is tartott és pedig az egyiket a központban, a másikat a Mayerben a harmadikat a Berger szállodában, s mindenhol volt egy bőröndje. Ha elcsipnek kettőt megmarad még egy. Találtak nála St... H... né és P... L... ó nevére készült aranszeget amit persze úgy biztak rá, hogy a legközelebb lefolyt zászlószentelésen ő mint egyleti tag verje be azokat az átadók helyett.

(Véres verekedés.) A Derra-féle szücs-utcai korcsmában véres verekedés volt csütörtök este. Mihajlovics Filipác Pajo, a korcsmáros mulatott ott cigány mellett magyar notára August Márton pékkel. De nem sokáig tartott a csendes mulatság. Bevetődött hozzájuk Belovanovits Szvetozár és Obreski Steván 70. gyalogezredbeli tizedesek és Stefanovics Stevo 1 éves önkénytes úgy Schmelzer Jován 29. ezredbeli gyalogosok akiknek okuk volt még jobb kedvűeknek lenni, mert hisz az ezred gyakorlatokra ment, ők meg marodiaknak maradhattak itthon. Persze hogy szerb létükre nem türték a magyar notát. Dictum factum lett ott egyszeribe csuda. Szék, pohár üveg, panganét repült ott s nem csak a nagy fali tükrök, hanem Schmelzer hős infanteristának a feje is betörött még pedig egész alaposan és sok helyen. A nagy zajra előkerült rendőrség az egész szép companiát bekísérte s a hős hadfiakat átadták az ezredparancsnokságoknak.

(A polgári lövöldéből.) A 19-én tartott király lövészetnél 790 lövést tettek. Díjat nyertek 1. Huck József, 2. Leher Károly, 3. Thiem Emil, 4. Sigmund Károly, 5. Schosberger Adolf, 6. Plavsits Gábor, 7. Rapp Jakab. Legtöbb lövegséget: 1. Geiger József, 2. Rapp Jakab.

(Nyilvános köszönet.) Az ujvidéki katonai hadastany egylet zászlószentelési ünnepélyének bizottsága e helyen mond köszönetet mindazon, hatóság és egyeseknek, akik az ünnepély fényét és sikerét akár megtisztelő jelenlétükkel akár más módon emelték.

(Eltélt rendőrkapitány.) Stanisics Miklós-nak Vukovic Tivadar rendőrkapitány elleni büntető ügyében e hó 23-án tartatott meg az ujvidéki törvényszék előtt a végtárgyalás hivatalos hatalommal való visszaélés és becsü-

tartozik, hogy az ember végzett kereskedő legyen!

Tizenkilenc éves reményekre feljogosított végzett kereskedő voltam, miután nekem már meg volt az angol ruhatárom, 4 tuczat selyem nyakkendőm (különbféle formák és színek) 9 darab kalapom, fekete, kemény, puha, világos, barna, szalma, csilinder, klakk, utazóselyem sapka, elegans szivar s szivarka szipkám, 3 $\frac{1}{2}$ tuczat világos és sötét selyem harisnyám 7 pár fekete czipóm, 119 drb. gallér s 50 pár kézelőm; mondom csupán csak egy pár sárga czipó hiányzott, hogy kész kereskedő legyek! — no igen meg — — hát — — pénz!

Végre öregem meglepett egy pár szép sárga czipóval, melyet azon megjegyzéssel adott át, hogy „no fiam, most mi sem hiányzik boldogságodból, tanulj kenyeret keresni!”

Persze én ezt úgy gondoltam legkönynyebben elérhetőnek, hogy sárga czipóim mieelőbb bemutatom a „nagyvilágnak”!

A nadrágom felhuztam a lehető legmagasabb fokig, csakhogy sárga czipóim teljes nagyságukban láthatók legyenek; én nem újjal mutattam valamely tárgyra vagy személyre, mint más földi halandó, hanem a lábammal.

Az utcán akarattal reá léptem a járókelők lábára, csak azért, hogy észre vétessem, miszerint sárga czipóban vagyok!

De oh fájdalom! e boldogságom megza-

varta egy kirándulásom, mely egész szomorú valójában a következő! Nograd-vármegye déli részén hol is tót ajku testvéreink laknak, lakik ott nekem egy magyar ajku (de zsidó eszü) sógorom (a sógorság pedig nem bolondság); ehhez mentem pár napra, hogy őt valamint családját csekélységem megjelenésével megörvendeztessem!

Az első napot úgy töltöttem, sógorom kalauzolása mellett, végig mértem a kies fekvésű városka nevezetességeit, melyek közül megemlítsre a legérdemesebb, egy pontos napóra! igazán mondom pontosan mutatja az időt, bár a számokat a falon felismerni abszolte lehetetlen s a mutató fele el van törve, de mindemellett a kis város lakóssága elragadtatással beszél e csoda óráról!

E napórán kívül nincs más nyilvános órájuk; toronyórára nem került szegény testvéreinknek!

Van még egy hire békás tavuk is mely szinte elég szép látványosság!

No meg főzőkanál gyárakban nincs hiány, majd minden második házban egy!

Igen! majd elfelejtettem! — Egy gyönyörű szép kerek kutjuk van!

E kut nagyszerűségéről (mely abból áll, hogy míg az egy veder viz feljön, addig a másik lemegy s elmerül) élvezettel s megdicsőült arcczal magyaráz a város feje!

Sógorom mondá, hogy nagyobb örömet

nem szerezhetek a polgármesterüknek mintha kerek kutjukról dicsérőleg nyilatkozom.

El is látogattunk hozzá t. i. a polgármester urhoz kit éppen ebédnél találtunk; én persze hogy már az első találkozásunknál jó benyomást gyakoroljak reá, azt mondtam, hogy „igazán remek szép kerek kutjuk van Önöknek”!

Rögtön e kijelentésemre mosolygóvá változott a nagyur arcza s kés-vellát kezéből letéve, így kezdett beszélni: Tetszett már látni? Ugyebár szép és praktikus egy alkotmány ez? Kérem engedje meg, hogy azt tüzetesen és alaposan megmagyarázzam!

De kérem ne zavartassa magát, mondom én.

De kérem rá érek én máskor is vagy később is ebédelni! csak tessék, tessék, jöj-jön csak velem!

S kérem képzeljék! otthagya a jámbor az ebédjét, engem pedig magával czipelt a kerek kuthoz, hol egy órán át magyaráz a szép s üdvös alkotmányt!

„No mit szól hozzá?”!

„Nagyszerű”, „nagyszerű”, „nyögtem én, már a magyarázat kinos terhe alatt! „de kérem ez még semmi, tessék csak e láncszemek összeforrasztását megtekinteni, meg ezek a vedrek! s hogy kerülnek el egymást hogy merülnek el!”

„Pompás! gyönyörű!” nyögtem tovább!

Végre egy teljes órai magyarázat után,

letsértés vétsége miatt. Vádoltat a törvényszék a becsületsértés vétségén mondotta ki bűnösnek s ezért 5 frtra büntette. Sértett valamint vádlott felebbezték.

(Gyárvásárlás.) A volt Csik-féle beocsini cementgyárat a Redlich Ohrenstein és Spitzer-féle gyáros cég a napokban megvette és azt a modern technikai felszerelésekkel alapjában megújította és kibővíteti.

(Iskolai beiratkozások.) A rom. kath. elemi népiskolában f. é. szeptember 3-ától kezdődnek a beiratkozások s folytatattik 4.-és 5-én. A „veni santóe“ 6-án lesz.

(Állami polgári leányiskola.) Tekintettel arra, hogy az áll. polg. leányiskolának új épülete még nincs olyan stádiumban, hogy az 1894—5. tanévre szóló beiratásokat sept. 1.-étől fogva megtartani lehessen: az iskola igazgatósága értesíti a n. é. szülőket, hogy a beiratások módosítai annak idején a helyi lakokban valamint felragaszokou is fognak közzétegni

(Első cs. kir. szab. Dnnagőzhajózási társaság.) F. hó 20-án Német-Palánka alatt egy új állomás, „Cséb“ nyitott meg a személyes az áruforgalom részére.

(A kutya szerepe a kézfogón.) A Westminster Review-ban írja egy szenvedélyes kutyakedvelő anglius:

A fiatal ember, mikor házasodni készül, jól teszi, ha rágondol a közmondásra, hogy „a jó embert szeretik a gyermekek s a kutyák“. A kutyát ritkán hagyja eserben az ösztöne s az ellenszenv, melyet nála tapasztalunk, egész bizonyossággal legalább is a veszély jelének tekinthető. Azért nem is érdemes sajnálatra az olyan ember, aki nőül v. sz. olyan leányt, akit a kutyája nem szeretett. Mert a kutya inti őt s ha nem hallgat rá, s boldogtalanná tette a házasság életét, magának tulajdonítsa.

(Katonai lóvásárok.) A folyó év őszén négy helyen fognak megyénk területén katonai lóvásárt rendezni, hogy a katonaság használatára szükséges loállomány egy részét itt szerezzék be. A lóvásárok sorrendje a következő lesz: Ó-Becsén szept. 24-ikén, Zomborban szept. 26-ikén, Baján szept. 28-ikén és végre Uj-Verbászon okt. 15-ikén.

(A kinek a gyomrában béka van.) Pekanovits Rekin zombori lakosnak az a rögesz-

méje volt, hogy az ő gyomrában egy béka van, melyet ő egy alkalommal vizivás közben nyelt volna el, s a mely időközönként feljár a torkába kurutyolni. Bejárta bajával sorban az orvosokat, de hát egyik sem tudta a békájától, helyesebben a rögeszméjétől megszabadítani. Egyik antipirint ajánlott neki, a másik operációt, már kiki a maga módja szerint, de mindez természetesen nem használt. Most azután egy zombori orvos Kratky Baesik módszer szerint kiugratta belőle a békát, mely természetesen ottbenn a gyomrában nagyra nőtt, de nincs ezzel sem megelégedve. Azt mondja, hogy valószínűleg szaporodás történt a gyomrában, mert úgy érzi, hogy fiók békák vannak benne. Zomborban egyébként nagy hire van ennek a — béka ugratásnak.

(Közokirat hamisítás.) A szabadkai kir. törvényszék f. hó 17-én két olyan bűnügyet tárgyal, melyben dr. Mamuzsich Bódog szabadkai ügyvéd több szabadkai lakossal a B. T. K. 400 §-nak 2-ik bekezdésébe ütköző „közokirat hamisítás büntette miatt“ vád alá helyeztetett. Panaszkok; Kopunovits Márk és Malagurszky Péter szabadkai lakosok. A kir. törvényszék, a vádhatóság indítványára, pótvizsgálatot rendelt el s ennelfogva ítélet ezuttal nem hozott.

(Ó-Becse szennyese.) Ó-Becséről írják a következő épületes dolgokat: A vármegye alispánja régi számodások megvizsgálására egy bizottságot küldött ki, a mely a régi könyvekben egész az ötvenes évek végéig haladt visszafelé. A vizsgálat ezt a meglepő eredményt tüntette föl, hogy a régi előjárások könnyműsége nem kevesebb, mint nyolczvanezer forintnyi kárt okozott a megyének. A nagy veszteség úgy keletkezett, hogy a régi előjáróság a község tulajdonában levő földeket, épületeket, legelőket bérbe adta és a bért nem hajtotta be azonnal, mert a jómódu községnek nem volt rá szüksége. Lassankint azután megfélekedtek egészen a behajtásáról és az összeg ezekre nőtt. Csak legelődjikban közel huszezer forint ily hátralék van. Az eltelt 30—35 év alatt az adósok nagy része meghalt, eltávozott vagy tönkre is ment. Most, a mikor a községnek befektetésekre, építkezésekre pénzre volna szüksége, eszébe jutott a régi városatyáknak, hogy talán abból a sok ezerből valamit be lehetne hajtani. A bizott-

ság jelentését legközelebb tárgyalni fogja a közgyűlés, a melyen indítványozni fogják, hogy az akkori előjárásnak életben levő tagjait vonják felelősségre.

(Rablótámadás a kukoriczásban.) A topolyai szállások között már hosszabb idő óta bujkál Becskei Péter rovott előéletű legény, akinek apja gyilkosság miatt az illavai fegyház foglya. Már több utast fosztott ki, tegnap délután pedig Pécskai Róza tizenhét éves leányt támadta meg, aki fehér ruhát vitt Vojnics Lukács szállására. Bevonszolta a kukoricza közé és fojtogatni kezdte. Két drótos tót a kukoricza mellett pihent és látta a támadást. Felugrottak, a legközelebi szállásra siettek, ahol az ott portyászó két csendőrnök elmondották az esetet. A csendőrök azonnal a kukoriczához mentek, ahol meg is találták a támadót és az eszméletlen leányt. A leányt a kórházba, a rablót vasra verve a járásbírószágtörvénybe vitték.

(Vidéki hírlapirodalom.) Szegeden szeptember hó 15-én „Alföldi Lapok“ cím alatt új társadalmi és szépirodalmi hetilap indul meg, melynek felelős szerkesztője dr. Fényes Samu, társszerkesztője pedig Hevessi Jenő lesz. Az új lap előfizetési ára egész évre 5 frt és megrendelhető Fürtös testvérek cég kiadónál.

(Mi a szemtelenség?) Persze ezt többféleképpen lehet illusztrálni. Egyik érdekes esete Budapesten történt. Egy városligeti vilában már két nap óta áll a vendégség. Végre mindenki megunt a mulatást és a vendégek haza szállingóztak. Csak egy maradt meg kitartóan s a háziak bosszankodása dacára sem igen akart mozogni. Végre odament hozzá a háziur és így szólt:

— Végtelenül sajnálom, hogy el kell válnunk. Isten önnel!

— Hogyan, hát már megy? És itt hagyja engem? mondá a vendég szemrehányólag.

(Magyarország leggazdagabb földbirtokosai.) Magyarországon a legnagyobb földbirtokos maga a magyar állam, melynek 2.816,418 kat. hold földje van, tehát körülbelül tizedrésze a művelés alatt levő összes területeknek. A magánbirtokosok között herceg Esterházy Miklós az első, akinek 421,053 hold birtoka van. A grófok között leggazdagabb gróf Schönborn Ervin 226,921 holddal, utána jön gróf Festetics Tasziló 136,531 holddal; a részvény-

hogy végét szakítsam már a dolognak, egy pohár vizet kértem! no iszen megbántam ezt, de nagyon!

„Kérem, sietek, magam fogom a vedret leereszteni s felhuzni, csak most tessék figyelni!“

Azután beszélt 3/4 órán át a víz forrásáról, eredetéről, annak hidegségéről, a kut külső, belső, felső s alsó talaj — s területéről, — de oly sokat, hogy ájulva rogytam össze!

Akkor a polgármester ur felmosott, (vizzel persze, az ő kerekas kutjából származó, szivárgó s párolgó vízzel.)

Mikor pedig feleszméltem egy jó 1/2 órai mosogatás és dörzsölgetés után, azt mondta a jó ember, hogy biztosan tudja, miszerint egy más valami közönséges kutból származó vizzel, három annyi idő kellett volna a feleszmélésre!

Erre én már szólni sem mertem, tartva attól, hogy még képes bele ültetni egy vederbe és leereszteni, személyes meggyőződés végett, miért is csak helyeslőleg intettem a fejemmel!

Haza térve sógorommal, hol kitűnő illatu paprikás csirke [várt bennünket s csiklandozá a különben is érzékeny orromat!

Vacsora után beszélgetni kezdtünk!

Én azonban, hogy sárga cipőimmal a közfigyelmet magamra vonjam, folyton kerestem az alkalmat, azokat lehetőleg úgy elhelyezni, hogy mindenki lássa; hol az ablakpár-

kányra álltam fel, a „kilátás vizsgálása címén (megjegyzem azonban, hogy udvari szobában voltunk) hol székre álltam az órát felhuzni, (nem a napórát) majd pedig egy 1/2 órán hintáltam a lábamat (illetve cipőmet) egyik térdemről a másikra.

Sajátságos a dologban pedig az hogy mindezt senki sem akarta észre venni és senki nem volt elragadtatva!

De hát mit is várhatunk ezektől a szegény tót atyafiaktól?!

Lefeküdtünk! — cipőim szép gondosan letörülve a portól, ágyam elé tettem s lefekvésem előtt, egy hosszú pillantással, (mintha előérzetem lett volna) bucsuztam el tőlük.

Másnap reggel! a felkeléskor, oh borzalom, nem találok sárga cipőimet!

Én rögtön rosszat sejtve, úgy ahogy voltam, a legnagyobb pongyolában, kisettem a konyhába, hol feltalálni gondoltam a cipőpuccoló intézetet!

De jaj! mit látnak szemeim!

Sógorom kocsisa, Janó (különben ott minden ember kocsisa Janó, még ha nem is sógor, mert a férfiak 9/10. része Janó 1/10. Misó) izzadva s a veriték cseppek gyöngyözése mellett pucolja az én megboldogult szép sárga cipőim; Majd a guta ütött meg ijedtemben!

„Mit csináltál te szerencsétlen!“ kiálták elkékvülve a méregtől „hisz engem most tönkre tettél egy örök időre!“

Reám néz a mamlasz azzal az ő buta po-

fájával s ilyen formán nyöszörög!

„Kérem szépen, Panyi-Rosini“ (tekintetes ur) „sehogyse tunyi ez a bocskor csiszta fényesre kipucolnyi!“

„Hisz nem kellett volna, te vad marha, ezt pucolni!“

„Hát nem bocskor ez kerem szepen?“ kérdi Janó.

„Menj, menj a világba, hogy ne is lássalak!“

Én pedig, ki ezekután beborulni láttam jövőm szép egét, nehéz fővel távoztam lakosztályomba.

Sokáig feküdtem egy rozszant pamlagon behunyt szemekkel, hogy csak ne is lássam az előttem utálatos fekete cipőket; de sajnos, ez nem sikerült, mert bárhogy feküdtem is, mindig, de mindig a megboldogult szép sárga cipőim láttam lelki szemeim előtt!

Délfelé járt az idő, midőn végre annyira össze tudtam magam szedni, hogy a becsomagoláshoz, foghattam, s alig, hogy bucsut véve távoztam, egy keserű tapasztalattal cipőpőmön, — Nógrád vármegyéből!

Haza érkeve fogadalmat tettem öregemnek, hogy soha, de soha sárga cipőkben, nem megyek — — tótok közé!

társaságok között az Osztrák-Magyar-Állam vaspálya, 225,159 holddal, utána ötödik sorban következik a Kóburg Fülöp herceg mint 214,538 hold földnek a tulajdonosa. A leggazdagabb főherceg Albrecht, kinek 155,731 hold földje van, míg az uralkodó-család magyarországi birtoka 86,912 holdat tesz ki, József főhercegé pedig csak 57,039 hold, e szerint a vallásalap, melyet a kultuszminiszter kezel, háromszor akkora. A papi birtok közül legnagyobb a nagyváradai római kath. püspöké: 189,934 hold; ezután következik a nagyváradai gör. kath. püspök 130,898 holddal, míg a legnagyobb híresztelt kalocsai érseki uradalom csak 53,143 hold. A káptalanok között a leggazdagabb az egri káptalan 91,702 holddal, melynél a hercegreprimás csak 1000 holddal gazdagabb. A városok közül a legnagyobb földbirtoka Debreczen városának van 81,618 hold. Utána következik Szeged 72,138 holddal. Az izraeliták közül a legnagyobb földbirtokos báró Schossberger Zsigmond 25,127 holddal, azután jön Popper Ármin és a Berthold-bárók külön-külön 23,900 hold földdel. A magyarországi földbirtok nagyság szerint a következőleg oszlik meg: 50,000 holdnál többje van 46 tulajdonosnak, 50,000 holdtól lefelé 30,000 holdid 31-nek van, 30,000 holdtól 20,000 holdig 54-nek, 20,000 holdtól 10,000 holdig 151-nek, 10,000 holdtól 5000 holdig 266-nak, 5000 holdtól 1000 holdig 1655-nek és 1000 holdtól 750 holdig 981 földbirtokosnak van. Egész Magyarországon tehát csak 2192 nagybirtokos van.

(Beiratások a színművészeti akadémiára.) Az orsz. m. kir. színművészeti akadémián a beiratások szeptember hó 4. 5. 6.-ik napjain lesznek, a felvételi vizsgálat pedig 7-én d. u. 3 órakor tartatik. — Az orsz. m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez meg kívánatnak a., színpadias, csinos alak. b., Tiszta kiejtésű, csengő hang. c., Kifejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d., Annyi műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, amennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e., Szülői vagy gyámi megegyezés. Amely jelentkezéssel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f., A jelentkező növendék csupán a valóságos és törvényes családi névén irathatja be magát. g., Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolandó. h., Minden újonnan jelentkező az első osztályba csak próbaidőre vétetik fel, ennek leteltével újabb vizsgálatnak vettetik alá. A fölvétel tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsátatik. Ha a fölvett növendék tehetséget, szorgalmat, haladást nem tanusít, bérmentés évben, időközben is, elbocsátható. i., A belépő új növendék 1 frt. beiratási díjat s 5 frt. felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 1 frt. beiratási díjat, azonkívül 30 frt. tandíjt tartozik 2 részletben, u. m. szept. 15-én és febr. 1-én fizetni. j., minden növendék tartozik szülőivel vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni. Bővebb értesítést az int. igazgatósága (Kerepesi ut I. sz. III. am.) kézséggel ad.

CSARNOK.

A faczipőkészítő szentje.

Dourliac Artur eredeti francia elbeszélése után fordította Welsz Berta tanítónő.

(Végo.)

A szerencsétlenség befészkelte magát a

házikóba Wonguen mester, ki szélhűdés következtében székéből föl nem emelkedhetett többé; a betegség — a gyötrelme és a nyomorral reá nehezettek az adósságok is.

Ezen kellemetlenségek azonban meg fognak szünni, mihelyt Kristóf üzletet nyit az ő nevére, a mint szándéka van.

Ő az ki most gondját viseli a háznak, keményen bánik Ferenczcel, ki erejéhez mérten dolgozik s mindent panasza nélkül tűr.

A szegény fiú sokat szenvedett amaz éjjel óta, midőn szívében olvasott; s miután csakugyan látta, hogy Suzel Pétert kitünteti, feltette magában, hogy elmegy.

De Wonguen mesterre most rossz napok jártak és így a jó gyermek tovább maradt. Elfelejtette saját lelki kinjait és csak a másokéra gondolt, testét és lelkét az aggastyán ápolására és barátinője vigasztalására szentelte; erős szándéka volt, hogy ezentul kétszeres szorgalommal fog dolgozni, hogy annál jobb üzletet csinálhasson.

Egy reggelen, midőn a műhelybe lépett Kristófot mérgesen szidni hallotta „Ha én leszek mester, nem tartom tovább azt az átkozott sántát!”

„Hogyan, ha te leszel mester?”

Hát persze, ha Suzel férje leszek . . . . .”

Ferencz elsápadt, mint a halál.

„Hát nem is üdvözölsz?”

„De igenis, még pedig tiszta szívemből, mondá Ferencz csendesen — reményem Kristóf, hogy oly boldoggá fogod tenni Suzelt, a mint megérdemli. De nem szükséges, hogy elkergess, mert ez nem illik, jó társhoz, magam megyek.”

„És miért? . . . . .”

„Azért, mert ha nem keresek annyit, a mit oly gyakran szememre vetsz, nem akarom hiába kenyeredet, valamint Wonguen mesterét enni.”

„A mint tetszik? — mondá Kristóf ajkaiba harapva, mert Ferenczre nagy szüksége volt.

V.

Másnap reggel Ferencz egyedül volt a műhelyben, mikor Suzel belépett, sápadtan és szemei vörösek; jele, hogy sirt . . . . .”

„Őn elmegy Ferencz? mondá s tekintéssel vizsgálta őt. Tegnap itt voltam mindent hallottam. Kristóf kemény nem kell mindég szavára hallgatni.”

Oh, ez nem mind Suzel már régen tudom azt, hogy nem érek sokat, Wonguen mester nem érezte velem soha, de ha Kristóf férje lesz, még keményebben fog velem banni s azért megyek el kell mennem. Isten áldja tehát Suzel, szívemből kívánom, hogy boldog és szerencsés legyen!”

Suzel keserűen mosolygott.

Köszönöm Ferencz, tudom, hogy ha szerencsém Öntől függne . . . . .”

„De hát nem szerencsés?”

A leányka fejével bolintott.

„Kristóf nem rossz ember — mondá a jó fiú — ő szereti Önt, s Ön is szereti őt . . . . .”

Suzel pár percig hallgatott azután hidegen így szólott: „Kristóf munkás és becsületes, megmenti drága apámat a nyomortól, megfizeti adóságait és biztosít aggkorára boldog és nyugodt napokat.”

Ferencz meglepve nézett reá.

„Igenis értem, Jól teszi Suzel Ön bátor és jóra való leány.

Bár csak a jó Isten adná, hogy én gazdag lennék, akkor Ön azt vehetné el a kit szeret . . . . .”

„Mit akar ezzel mondani?”

„Hogy már tudom, hogy miért nem jár Péter többé erre, hogy miért van Önnek bánata; Isten nem fogja Önt áldani Suzel . . . . .”

„Minek ácsorogsz ott?” rivalt rá Kristóf Ferenczre, midőn a műhelybe lépett.

„Munkám kész” — válaszolt az. „És ezt a képet te csináltad?” „Nem, szegény atyám . . . . .”

A lakodalom napja közeledett Wonguen mester kérelmének engedve, Ferencz megígérte, hogy jelen lesz a nászünnepélyen.

„Te Suzel fivére vagy, érted fiú — mondá az aggastyán te fogsz engem mellette helyesíteni.”

Szomorán bár, de bensőleg meglegedve, elfogadta a megbízást és e percztől fogva azon gondolkozott milyen ajándékot adhatna kis barátinőjének,

Oly szegény volt, hogy nem volt semmije, mit Wonguen mester jószívűsége által nem szerzett volna.

Amint úgy tűnődött eszébe jut a kis szent Szűz Mária faragvány, egyedül öröksége atyjától, a mit Suzel oly sokszor kívánt gyermekies jámborsággal . . . . .”

Ez volt egyedüli birtoka és feltette magában, hogy el nem válik soha tőle, de az édes kis teremtés kedvéért, ki őt oly sokszor vigasztalta megszegi ígérte, s a drága halott bizonyára meg bocsájt neki. Kezébe vette a drága ereklyét és sokáig szemlélte . . . . .”

Minden este elmondta neki bánatát és a Szűz Mária édes mosolya erősítette és támogatta őt.

Most hó imát rebegett hozzá, hogy legyen ezentul kis barátinőjének úgy amint neki eddig volt, támaszja és vigasztalója, mert égető szüksége van vigaszra e kínos helyzetben.

De ezen ajándékhoz szerette volna saját kézimunkáját is mellékelni; meghatott szívvel, mintha profánizálás lett volna elővette kését, kihuzta a fatalapzatot és hozzá fogott a faragáshoz. Művészi és kivitelben kifaragta fából azt a pillanatot, midőn Wonguen mester házába lépett, Suzel kedves megjelenése, a mint őt a szegény árvát üdvözli . . . . .”

Daczára a művész naturalista voltának a személyek oly élethűen voltak kifaragva, hogy kitűnően kilehetett venni Mihály úr atyai vonásait, a kis leány pajkos kifejezését a fiatal ember melancholikus komolyságát, sőt még a házikót is a mint a fák között kibontakozik.

Éppen beakarta fejezni művét, midőn Kristóf gorombán és gúnyosan rákiállott „Beh, nagyszerű!”

Szerettem volna szebben csinálni válaszolt a megrémül. Ferencz — de reménylen Suzel ebben is a jó akaratot fogja látni . . . . .”

„Hogyan Suzel? mondá ránczba szedve szemöldökét . . . . .” „Igenis, Suzel számára készítettem s neki adom, mint mennyasszonyi ajándékot az Ön és Wonguen mester becses engedelmeivel” — mondá a jó fiú, az aggastyán felé fordulva, ki támlás székében ült s végig hallgatta a párbeszédet . . . . .”

„Te jó fiú vagy — mondá az öreg Mihály — elfogadom ajándékodat Suzel számára és köszönöm szépen . . . . .”

Kristóf nem szólt semmit, de levette a bárdot, mely éppen Ferencz asztala fölött függött s szándékosan-e, vagy sem a kis faragványra ejtette.

Ferencz szívet rázó haugon felsikoltott. Azt hitte, hogy a Szűz Mária eltört . . . . .”

De nem történt semmi a kemény csapás által a talpazat megrepedt, egy titkos fiók fel patant s szemébe tűnt egy megsárgult papirtekeres . . . . .

Ferencz azonnal kivette s olvasott: „Fiának” Amint a tekereset felnyitja egy csomó értékpapir esik ki belőle . . . . .

„Az történt — mondá az öreg Mihály, hogy mindannyian ostobák voltunk, hogy az öreg Vernert a faragványaival kinevettük, igaz volt, ha azt mondta Ferencznek nem kell majd dolgozni.”

Kristóf irigyelve nézte Ferenczet, a mint kincsét olvassa. Sohasem látott annyi pénzt. —

„Oh atyám, drága atyám köszönöm hála neked, megmenthetem azokat, kik téged nálam helyesítették!”

Erre egész vagyonát az aggastyán térdére tevén mondá:

„Fogadja el ezt a pént mesterem, mind ez az Öné fizesse adosságait és éljen boldogan és nyugodtan. Suzel édes nővérem nem lesz kényszerítve Kristófhöz nőül menni.

Ime itt van a hozománya ha Wonguen mester beleegyezik majd Richter Péterrel való házasságába! ő ugyan nem gazdag, de Ön vagyonos most és utolsó perczekig fogok dolgozni az Ön és kis gyermekei számára!”

Nevetett sirt is a jó fiu, nem gondolván egyébre, mint azokra, kiket oly őszintén szeretett.

„Sem mire való. haszontalan sánta” — kiáltott Kristóf . . . . .

De Suzel közbe szólott: „Elég Kristóf, nagyon jól tudja, hogy nem szeretem, és elég rútol használta fel gyermeki szeretetemet, hogy erővel reá bírassa szívemet, hogy megszánjam. Nem volt önben sohasem Ferencznek jószívűsége sem szeretetreméltósága. Nézz Ferencz engem sokkal jobban szeret, mint Ön, feláldozza magát, nem gondol önmagára s nem követel jutalmat!

Csakhogy csalódik Ferencz — mondá a leány most feléje fordulva — azt kit én szeretek nem Richter Péter, hanem Ön, s Ön-höz megyek nőül, ha atyám beleegyezik, s ha Ön akarja.”

Hogyne akarta volna. Szegény Ferencz! . . . Nem is remélt annyi boldogságot! Ezer meg ezer csókkal árasztá ei kis barátnője kezét s számtalanszor ismétlé, hogy szereti forróan, lelkének egész hevével szereti, s hogy mindég szerette.

Most mindkettő az öreg Mihály előtt leterdelt, ki megáldotta őket s örömeiben sirt.

Kristóf ez alatt kiment becsapván maga után az ajtót.

VI.

A lakadalom a kitűzött napon tartatott meg csak a völegény volt más.

Suzel gyönyörű volt a mennyasszonyi ruhában.

És Ferencz a szegény sánta csak úgy ragyogott boldogságában és nem cserélt volna még a királyllyal sem.

Boldogan éltek a kis falusi magányban, hol gyermek éveiket töltötték.

Ferencz nem készített többé faczipókat az ő faragványait még drágábban adta el, mint Istenben boldogult édes atyja.

A szent Madonna képe előtt ki egybekelesüknek okozója volt Suzel letette mennyasszonyi csokrát, Ferencz pedig gyermekeinek is meghagyta, hogy kegyesen őrizzék meg ereklje gyanánt ezt a szent Szűzet, ki ruhájának hajtásaihan meghozta szerencsáját.

Weisz Berta.

Apróságok.

Gyermek-számtan.

Apa: Ha én adok neked három almát, a mamád meg négyet, mennyi almád lesz?
Gyermek: Eppen elég!

Udvariasan.

— Hallja uram, ön-ugy fiksziroz engem, mintha valami ostoba fiatal embernek tartana.
— Eppen ellenkezőleg uram, azt látom, hogy ön kitünő — gondolatolvasó.

Rendez-vousnál.

Leány: Most már mennem kell.
Ifju: Csak egy kissé maradjon még.
Leány: Nem lehet, atyám dühös lenne, ha tíz óra után mennék haza.
Ifju: Hisz akkor az ön atyja tirannus.
Leány: Nem, hanem házimester.

Udvariasság.

A gavallér és a kisasszony négy kézre akarnak játszani a zongorán. A gavallérnak kellene kezdenie, de vár.
— De hát kérem, kezdje el,
— Csak ön után, kisasszony.

A bibliotéka.

— Antikvárius ur, vegye meg ezt a könyvet.
— Nem tehetem. Én csak egész bibliotékákat vásárolok.
— Hiszen ez a könyv is az én egész bibliotékám.

Megtévesztett spekulácló.

Férj: Várj angyalom, olyan sokan vannak itt, hogy harmadosztályu jeggyel első osztályon utazhatunk.

Kalauz: Tessék beszállani . . . Harmadik osztály . . . telve . . . második . . . telve . . . első . . . telve. Most már, ha velünk akarnak utazni, gyorsan hátra a marhakupékhoz!

Kiadó laptulajdonos:

dr. N e m e s S á n d o r.

Idegenek névjegyzéke.

Grand Hôtel Mayer.

Fischer Ignác főorvos Zágráb.
Zigler Rezső őrmester Wilach.
Erkel Albert könyvelő Bécs.
Kriszhaber Benő kereskedő Budapest.
Birnbaum Albert földbirtokos
Fischer Artur fakereskedő Berzánka.
Lichtenstein Natalia tanítónő Szabadka.
Roth Pál könyvelő Budapest.
Hetesy Kálmán kir. járásbíró Palánka.
Horovitz Gyula utazó Budapest.
Brody Miksa utazó Bécs.
Slakovacz Benő magánzó Vinkoveze.
Pongrácz Gyula hivatalnok N.-Beeskerek.
Pilliszov Mór gazdatiszt Kalocsa.
Friedmann Benő gazdatiszt Kalocsa.
Körmond Henrik gazdatiszt Szeged.
Neutram Benő utazó Szabadka.
Klopfer József utazó Szabadka.
Herczog István jegyző Járek.
Déva Sándor gyógyszerész Ó-Becse.
Müller József földbirtokos Mitrovicz.
Mestorovics József tanító Beska.
Plesz Imre hivatalnok Szabadka.
Lozanovics Emil hivatalnok Ó-Becse.
Popovics Mihály hivatalnok
Weisz József földbirtokos Mitrovicz.
Michelsz György gyógyszerész N.-Palánka
Rothausner Mihály kereskedő Budapest.
Fischl József kereskedő
Lotschbeich Bálint kereskedő Bukin.
Schränk Henrik kereskedő Bécs.
Kandersz Armin kereskedő Bécs.
Weisz Soma kereskedő Budapest.
Straszner Ignác kereskedő Budapest.
Frankl Ignác kereskedő
Löbl Adolf kereskedő Torzsa.
Büchler Károly kereskedő Budapest.
Herczog József kereskedő Ó-Becse.
Braun Albert kereskedő Budapest.
Rohács Károly kereskedő Bécs.
Klauber Soma kereskedő Budapest.
Melchner József kereskedő Szeged.
Mayer József kereskedő Budapest.
Almoslino József kereskedő Bécs.
Blau Siegfried kereskedő Bécs.
Novak Gyula kereskedő

Deutsch Ignác kereskedő
Kotlisch Emil kereskedő
Büchler Károly kereskedő Grác.
Tutter Emil kereskedő Prága.
Kaniz Emil kereskedő Budapest.
Kaniz Zsiga kereskedő
Lidohove Izidor kereskedő Bécs.
Neubauer József kereskedő Temesvár.
Pavlovics István kereskedő Bécs.
Schreiber Mór kereskedő Budapest.
Ruttner Ferdinand kereskedő Bécs.
Bsudy Antal kereskedő Schöberg.
Tanczer József kereskedő Budapest.

Erzsébet szálloda:

Holzman Károly m. kir. honvéd hadnagy Budapest.
Lipkovics Egyed m. kir. honvéd hadnagy
Peics József miniszteri osztály-tanácsos
Peics Kálmán m. kir. honvéd hadnagy Budapest.
Venesó Gyula kormányzó Budapest.
Hondl József gyógyszerész Ruma.
Hinko László püspöki jogtanító Pécs.
Dr. Lechner János tanár Pécs.
Krumecz Henrik földbirtokos Cservenka.
Dungyverszki Jakab földbirtokos Szt.-Tamás.
Zoracs István tanár Zágráb.
Rubetics Florian tanár Zágráb.
Dr. Bujanovics Jenő tanár Zágráb.
Volfgruber Lajos m. kir. póstatiszt Ujvidék.
Csmelik Ágoston kir. pénzügyész Zimony.
Sekimerka Ferencz es. kir. hadnagy Bécs.
Brunner Ferencz posta és távirtda biztos Temesvár.
Klempa Ignác főkönyvelő Budapest.
Dr. Raffinger Sándor ügyvéd
Dr. Rozenzweig Armin ügyvéd Bécs.
Manojlovics Gábor földbirtokos Szt.-Tamás.
Weisz Miksa kereskedő Temesvár.
Kuczera Ágoston m. kir. honvéd hadnagy Budapest.
Cserny Dániel m. kir. honvéd hadnagy
Vasváry Géza hivatalnok Zimony.
Dr. Czipolszki Gyula m. kir. honvéd hadnagy Budapest.

Rerebek József kereskedő Budapest.
Müller Gyula kereskedő
Snapek Vilmos kereskedő Berlin.
Grünwald Károly kereskedő Bécs.
Rindskopf Ottó kereskedő
Jezdics Tivadar kereskedő Grabovác.
Dauer Erneszt kereskedő Trieszt.
Reschofszy Miksa kereskedő Bécs.
Eisenburger Ede kereskedő Zenicza.
Radojöl Markó kereskedő Zimony.
Lederer Ignác kereskedő Budapest.
Macher Ferencz kereskedő Schlaggenwald.
Keszler Lajos kereskedő Kassa.
Barjaktorovics Miksa kereskedő Belgrád.
Dimitrovics György kereskedő Belgrád.
Kolinovics Gábor kereskedő
Novák János kereskedő N.-Beeskerek.
Deyhle Vilmos kereskedő Gmündl.
Kohn Henrik kereskedő Bécs.
Mitrovovics József kereskedő Versecz.
Neustädter Béla kereskedő Budapest.
Goldhammer Ede kereskedő
Sporer Vilmos kereskedő
Brück József kereskedő Ujvidék.
Schneider Hugó kereskedő Freidenthal.
Wolf Vilmos kereskedő Budapest.
Löwy Mór kereskedő Pécs.
Frisch Armin kereskedő Vukovár.
Kohn Henrik kereskedő Bécs.
Engländer Adolf kereskedő Budapest.
Krpán Péter kereskedő Vinkoveze.
Mignoni József kereskedő Bécs.
Dragonics István kereskedő Budapest.

Központi szálloda:

Revész N. főhadnagy Ujvidék.
Dumbovics Emil es. k. esendő főhadnagy Temesvár.
Hoffmann Ferencz főmérnök Pécs.
Danczer Kornél es. k. tanácsos Zombor.
Uj Sándor jogász Zombor.
Klein Jakab invalidus Budapest.
Homolya Ádám tartalékos hadnagy Budapest.
Klein Leopold utazó Prága.
Stemmer József utazó Zágráb.
Münszter Jakab utazó Pécs.
Hesky Bertalan utazó Bécs.
Botyó József utazó Pécsvárad.
Bajór Sándor utazó Szeged.
Engel Lajos utazó Pécs.
Hirschler Armin utazó Pancsova.
Grishaber Armin utazó Pancsova.

Fábryszálloda:

Lyubanovics Mária Widdin.
Bradvárovics Boriszláv joghallgató Versecz.
Reiner Károly kereskedő Bécs.

Berger szálloda:

Klein József invalid Fírnau.
Bleier Antal szállodás Hertkovce.

Fehér hajó szálloda:

Bohalik Antal es. és kir. kapitány N.-Beeskerek.
Fischer Mária magánzó Mosorin.
Bezenhofer Ferencz vendéglős Platincevo.
Angyal Paula szobaleány Zombor.
Pesitta Antonia pénztárnő Warazsdin.
Bodics Jovan vendéglős Zombor.
Sell János földbirtokos Torzsa.
Bárany János kocsis B.-Földvár.

Simun Wilhelm színész Reichenberg.
Katzó Mára szobaleány N.-Bánya.
Stojadinovics Péra földbirtokos Belgrád.
Elemán Adolf színész Budapest.
Zsemberi Antal ácsmester N.-Beeskerek.
Mayer Erzsébet szobaleány Szabadka.
Hornung Péter közműves N.-Beeskerek.
Petrovics Józsa tanár Sóvve.
Kormányos Eduard hajó-kapitány Budapest.
Dr. Stein Jakab orvosnövendék T.-Kálmán.
Winesics Rafael lelkész M.W. Remete.
Steinicz Alexander kereskedő Palánka.
Gurto Zsófia szobaleány Békés.-Gyula.
Kohn Roza pénztárnó Szentés.
Markovics Marton kocsis Illok.
Matasevics Katicza vendéglősnő Illok.
Szabó Mariska szobaasszony Zala.-Egerszeg.
Waszilyevics Száva lelkész Zofia.
Panajotovics Jován kereskedő Ruma.
Morgenstein Péter kereskedő B.-Ujfalú.
Popovics Lyubomir kereskedő Titel.
Miklosy István kereskedő Hermanstadt.

Tevé szálloda:

Prol Ferencz pénzügyi titkár Zombor.
Raicsics Károly pénzügyi titkár Zombor.
Révfy Dezső pénzügyi titkár Zombor.
Laokai Ferencz adó felügyelő Szeged.
Balása János pénztáros Petrovosszelló.
Kelemen Mátyás bíró Petrovosszelló.
Horváth Kálmán vendéglős N.-Palánka.
Spitzer Sámuel vendéglős N.-Beeskerek.
Spitzer Ignác cipész Uj-Verbász.
Radojosevics Milán tanító Vilova.
Kreinagel Antal hivatalnok Zombor.
Probits Viktor utazó Bécs.
Fühür Antal hivatalnok Baja.
Karakasovics Darinka tanító Földvár.
Markó József törvényszéki jegyző Gyöngyös.
Zsárnay Denis adótiszt Palánka.
Hirschenheiter Lajosné orvosné Mohol.
Leszkocsányi Lajos kereskedő Zombor.
Atyánszky Péter kereskedő Titel.

Nyiltér.*

Köszönet nyilvánítás.

Az első ujvidéki katonai hadastánegylet részéről ez uton hálás köszönetünket nyilvánítjuk mind azon testületek, egyletek és magánosoknak kik zászló felszentelési ünnepélyünk sikerét előmozdították s kik megjelenésükkel bennünket megtiszteltek. Különös köszönetünk a vidéki küldötteknek, a helybeli egyleteknek, a hatóságoknak, a polgári lövészegyletnek s a tisztelt nyoszolyó- és vőfélyeknek, kiknek valamennyinek jelentéte emelte ünnepélyünk fényét.

Ujvidék, 1894. évi augusztus 22-én.

Az első ujvidéki katonai hadastánegylet elnöksége.

Piaczi ártáblázat

1894-dik évi Aug. 19-től Aug. 25-ig.

Mérték vagy súly	Az áruk neve	Súly hektó-literként	Ár oszár. értékben
			frt. kr.
100 kilogramm	Buza	legjobb	78 6 30
		középszerű	76 6 20
	Kétszeres	legjobb	70 — —
		középszerű	— — —
	Rozs	legjobb	— — —
		középszerű	— — —
	Árpa	legjobb	68 5 —
		középszerű	— — —
	Zab	legjobb	44 5 30
		középszerű	— — —

Kukoricza: 100 kilogr. . . . . 68 frt 5.30

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség. Szerk.

Uj vasuti menetrend.

Érvényes 1894. május 1-től.

Budapest k. p. u. — Zimony — Belgrád					
	Keleti expr.	Szem. vonat	Gyors vonat	Szem. vonat	Vegy. vonat
Budapest ind.	1.45	7.35	2.35	4.45	9.20
Szabadka	4.56	1.46	6.17	4.10	5.35
Topolya		2.34	6.50		6.49
Hegyes-Feketeh.		2.56			7.20
Verbász-Kula		3.16	7.21	6.40	7.40
Ujvidék	6.40	4.19	8.13		9.19
Zimony		6.55	9.51		11.58
Belgrád ér.	8.04	7.05	10.—		12.48

JEGYZET: A vastag számmal megjegyzet órák éjjeli megérkezést jelentenek, és pedig este 5.59 perctől fogva reggel 5.59 perczig.

Menetrend.

a „Jolánka“ helyhajó részére Ujvidék és Kamenicza közt. Érvényes 1994. évi augusztus 1-étől további intézkedésig.

Kameniczáról Ujvidékre:

Dél előtt 1/2 5, 3/4 6, 8 és 10 óraker.

Dél után 2, 4 és 7 óraker.

Ujvidékről Kameniczára:

Dél előtt 5, 7, 9 és 1/2 12 óraker,

Dél után 3, 5 és 1/2 8 óraker.

Vasár- és ünnepnapokon a rendes menetrenden kívül, közlekedik Ujvidékről Kameniczára dél után 5 óraker.

A vállalat.

Első cs. és kir szab. Duna-Gőzhajózási társaság.

Menetrendje a postahajóknak

Érvényes 1894. évi augusztus hó 1-től

Ujvidékről, Zalankemény és Titelre:

Naponta este 6 óra és 30 perczkor.

Ujvidékről, a tiszai állomásokra:

Vasárnap, kedd, csütörtök, és szombat este 6 óra 30 perczkor.

Ujvidékről, Zimony, Belgrád, Meldovára:

Naponta este 6 óra 30 perczkor.

Ujvidékről, Zimony, Belgrád, Orsova és Galazra:

Szerda, péntek és vasárnap este 6 óra 30 pe.ckor.

Ujvidékről, Budapestre:

Naponta reggel 5 óraker.

Ujvidék, 1894. július 30-án.

Az ügynökség.

338 sz. Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbíróság 1894 évi 2851 számú végzése következtében S. Stiglitz és társaság ügyvéd által képviselt bécsi cég javá-

ra — Rechnitzer János ujvidéki lakos ellen 150 frt s jár. erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás után felül foglalt és 676 frt 70 kr-ra becsült szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. jbiróság 3122 1894 számú végzése folytán 150 frt tökekövetelés, ennek 1894 évi Január hó 31 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt 80 kr-ban biróilag már megállapított költségek erejéig **Ujvidéken alperes lakásán leendő eszközlésére 1894 évi szeptember hó 4 napjának délelőtt 9 órája** határidőül kifüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul s el fognak adatni,

Kelt ujvidéken 1894 évi augusztus hó 19 napján.

Basch Sándor
kir. jbirósági végrehajtó.

AZURIN

(CRYSTALL-PATENT.)

A legbiztosabb és leghatékonyabb ellen-szeréül a peronosporának az azurin, mit nálam lehet kapni.

Ezen kívül ajánlhatom a t. vevőközönségnek ásványviz raktáramat, amelyben giesshübl, rohitsi, mohai, seltersi, Luhi-Margit-féle, Salvator, Karlsbadi, parádi, buziási, préblau, koritniczai, roncegnoi, Guber- és Levico-féle stb. stb. vizek a legolesőbb áron mindig friss töltésben kaphatók.

Wagner Testvérek

fűszer-, anyag-, festékárú és csemege kereskedésében Ujvidéken.

Mosó vasaló és vegyileg tisztító intézet.

Van szerencsém a nagy érdemű közönséggel tudatni, hogy.

Szücsuteza 30 sz. a.

levő intézetemben

a legszebben lehet ruhát mosatni s fényesen vasaltatni.

Ugyamitt csipke- és egyéb függönyöket is lehet tisztittatni.

A fehér ruhát az intézet szolgálja hordja el.

1—3

Tisztelettel

Nagy Matild

Tessék próbára mosatni.

HAZÁNK LEGKEDVELTEBB SAVANYUVIZE

a

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

 Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja. — Természetes ízét kellemessé teszi.

a miért is a vendéglős uraknak keverékül „Spritzer“ előnyös szolgálatot tesz.

Ujabban a homokos talajban termett savanykás borokhoz kiváló előnyösnek bizonyult az Ágnes-forrás savanyuvize.

UJABB ORVOSI BIZONYLATOK AZ ÁGNES-FORRÁSRÓL MOHÁN.

A mohai Ágnes-forrás vizét hosszú évek során át rendelem s jó szolgálatot tesz a gyomorhurut, a vékony belek hurutos állapota, hólyaghurut és torokhurut eseteiben. — Budapest, 1892. márczius hava. **Dr. Kéti Károly** ny. r. e. tanár.Kötelességemnek tartom értesíteni, hogy a lefolyt **kolera-járvány** alatt mohai Ágnes-forrását kitünő sikerrel rendeltem. A gyomor és bél működését rendkívül hathatósan támogatja, a nélkül, hogy mint a többi savanyuvizek nagy része korgást és hasmenést okozna. Örömmel konstatálhattam, hogy nemcsak a hazai, hanem a külföldi ásványvizek között is **legelső** helyen áll. — Budapest, 1892. november 17. **Dr. Glaser Marcel**

A mohai Ágnes-forrás vizét, mint a természet által adott egyik megbecsülhetlen kincset, a legnagyobb mérvben szoktam orvosi gyakorlatomban betegeimnek ajánlani; a kórjavalat, melyeknél ezen vizet adom, heveny és idült gyomorhurut, az eredmény minden esetben kielégítő.

Adja Isten, hogy a külföldi hasonczélra alkalmazott vizeket teljesen kiszorítsa hazánk ásványviz-forgalmából.
N -Szalonta, 1892. október 20. **Dr. Deme Béla**, járás és Biharm. t. b. főorvosa

A KOLERA-megbetegedés ellen präservatív gyógyszernek bizonyult.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fúszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

ORSZÁGOS FŐRAKTÁR: **ÉDESKUTY L.** es. és kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállítónál. BUDAPEST, Erzsébet-tér 8. sz. **MAGYAR ASPHALT RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.**
BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 30. SZ.

Van szerencsénk Ujvidék sz. kir. város t. cz. háztulajdonosainak becses tudomására hozni, hogy

 asphaltirozási
 munkálatokat helyben elvállalunk, nevezetesen **kapubejáratok, pinczehelyiségek, raktárak, korridorok, udvarok** stb. asphaltirozását, továbbá nedves falak szárassá tételét, mire a biharmegyei dernai aknáinkban nyert, legjobbnak ismert természeti asphaltot hazai bitumennel vegyítve használjuk.

Bővebb felvilágosítást

TEUBNER és Tsa

helybeli képviselőnk és a folyó munkálatok helyén munkavezetőnk nyújt.

Tisztelettel

a magyar asphalt részvény-társaság.